

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS **NUTARTIS**

2021 m. kovo 31 d. Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Birutės Janavičiūtės, Antano Simniškio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno,

susipažinusi su 2021 m. kovo 22 d. gautu ieškovės E. L. kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. gruodžio 23 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Kasacinis skundas paduodamas dėl apeliacinės instancijos teismo nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje dėl sandorių dalies pripažinimo negaliojančiomis, sutartinių netesybų mažinimo. Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2020 m. gruodžio 23 d. nutartimi paliko nepakeistą Klaipėdos apylinkės teismo 2020 m. rugsėjo 9 d. sprendimą, kuriuo atmestas ieškovės E. L. ieškinys atsakovui D. S. dėl sandorių dalies pripažinimo negaliojančiomis, sutartinių netesybų mažinimo ir kt. Kasacija grindžiama Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – <u>CPK</u>) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose nustatytais pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi tai, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtinais atvejais, kai yra bent vienas iš <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (<u>CPK 346 straipsnio</u> 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagristi išsamiais teisiniais argumentais (<u>CPK</u> 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas lasacijos pagrindas nustatytas <u>CPK 346 straipsnio</u> bei purodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinatys nurodyto kasacijos pagrinda buvim kasacijos pagrindas, nustatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvima 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas toks svarbus, jog turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kasaciją grindžiant <u>CPK 346 straipsnio</u> 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės taikymo ir aiškinimo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagristi, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant skundžiamame teismo procesiniame

sprendime išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika. Kasacinis skundas laikomas netinkamai motyvuotu ir neatitinkančiu CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, kai jame nurodomas kasacijos pagrindas, tačiau nepateikiama jį patvirtinančių teisinių argumentų arba pateikiami atitinkami argumentai, tačiau jų nesiejama

su konkrečiu kasacijos pagrindu.

Kasaciniame skunde argumentuojama, kad bylą nagrinėję teismai: 1) netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas, reglamentuojančias netesybų mažinimą (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.73 straipsnio 2 dalis, 6.258 straipsnio 3 dalis) ir nukrypo nuo kasacinio teismo formuojamos šių teisės normų aiškinimo ir taikymo praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. gruodžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-578/2012; 2013 m. kovo 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-170/2013; 2015 m. birželio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-358-916/2015), neatsižvelgė į CK 1.5 straipsnyje įtvirtintus principus, kadangi nepagrįstai suabsoliutino aplinkybes, kad ieškovė iki teisminio ginčo pradžios nesikreipė į atsakovą dėl delspinigių mažinimo, ieškinį teismui pateikė tik tada, kai antstolis pradėjo priverstinio išieškojimo veiksmus; 2) nesivadovavo nuosekliai formuojama kasacinio teismo praktika, kurioje nurodyta, kad mažindamas pradejo priverstinio sieskojimo veiksmus; 2) nestvadovavo nuosekilai formuojama kasacinio teismo praktika, kurioje nurodyta, kad mazindamas netesybas teismas taiko esminį kriterijų – netesybų santykį su nuostoliais, nes tik įvertinęs skirtumą tarp nuostolių ir prašomų netesybų teismas gali nuspręsti, ar netesybų suma nėra pernelyg didelė ir nepagrįsta (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2001 m. balandžio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-497/2001; 2005 m. balandžio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-273/2005; 2007 m. kovo 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-85/2007; 2007 m. lapkričio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-503/2007; 2008 m. lapkričio 10 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-562/2008; 2010 m. lapkričio 23 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-502/2009; 2010 m. lapkričio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-384/2010; kt.); 3) pažeidė CPK 177, 178, 185, 263 straupratio in teisperiologios taipide postavita ir nevisapusiškai štyrė byloje esantisticio interiorentia interiorentia pratoriologios taipide prator nustatė faktines bylos aplinkybes, dėl to netinkamai aiškino ir taikė materialiosios teisės normas; 4) tinkamai nenustatė sutarties šalis siejančių teisinių santykių pobūdžio.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, apeliacinės instancijos teismo nutarties motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinama CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų. Skundo argumentais dėl netinkamo teisės normų taikymo kvestionuojamos apeliacinės instancijos teismo išvados dėl bylos faktinių aplinkybių, sutartyje nustatytų netesybų dydžio, tačiau tai nėra pagrindas kasacijai; skundo argumentais nepagrindžiama, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė bei pažeidė skunde nurodomas teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos ir dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla. Kasaciniame skunde taip pat nesuformuluota teisės problema, kuri būtų svarbi ne tik šiai konkrečiai bylai, bet turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių konstatuotina, kad kasaciniame skunde nekeliama tokių teisės klausimų, kurie atitiktų <u>CPK 346 straipsnio</u> 2

dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus, todėl paduotą kasacinį skundą, kaip neatitinkantį CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, priimti atsisakytina.

Atsisakant priimti kasacinį skunda, nesvarstytinas ieškovės prašymas atleisti ja nuo žyminio mokeščio mokėjimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi, atrankos kolegija

nutaria:

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Birutė Janavičiūtė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas